

Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet Finansiering av public service – för ökad stabilitet och stärkt oberoende (SOU 2017:79)

Ku2017/02136/MF

Sammanfattning

Kronofogdemyndigheten (Kronofogden) tillstyrker kommitténs förslag till ny finansierings- och uppbördsmodell för public service. Utifrån Kronofogdens uppdrag att motverka överskuldssättning menar myndigheten att förslaget kommer att medföra positiva effekter för många överskuldssatta gäldenärer. Myndigheten bedömer att införandet av den nya finansierings- och uppbördsformen kommer att leda till en minskad skuldsättning av svenska medborgare i allmänhet och bland gäldenärer hos Kronofogden i synnerhet. Antalet gäldenärer med skulder avseende public service-avgifter som blir föremål för Kronofogdens indrivningsåtgärder kommer enligt Kronofogdens bedömning bli betydligt lägre jämfört med gäldenärer med skulder avseende TV-avgifter.

12.3.1 Konsekvenser för myndigheter

I betänkandet finns inga resonemang eller beskrivningar av förslagets konsekvenser för överskuldssatta. Kronofogden vill i det följande lyfta fram detta perspektiv samt förslagets konsekvenser för Kronofogden.

Nuläge

Skulder avseende TV-avgifter är den vanligast förekommande allmänna skulden som Kronofogden driver in. Under de senaste tio åren har RIKAB i genomsnitt överlämnat 300 000 skuldposter avseende TV-avgifter till Kronofogden för indrivning per år. Per den 31 december 2017 finns det 769 916 skuldposter avseende TV-avgifter hos Kronofogden fördelat på 94 658 gäldenärer, varav knappt 1 000 gäldenärer är juridiska personer. Det totala skuldbeloppet uppgår till drygt 1 miljard kr varav 632 miljoner kr avser kapitalbelopp och resterande belopp Kronofogdens grundavgifter.

Konsekvenser av förslaget om ett nytt uppbördssystem för public service-avgifter för Kronofogden

I betänkandet anges att förslaget kommer att leda till minskade kostnader för Kronofogden. Kronofogden medger visserligen att kostnaden för handläggning av gäldenärer som idag har skulder för TV-avgifter årligen uppgår till cirka 5 miljoner kr. Kronofogden menar också att det är rimligt att anta att inflödet av

gäldenärer med skulder avseende public service-avgift kommer att vara lägre än vad fallet är idag avseende gäldenärer med TV-avgiftsskulder. Hur stor minskningen av inflödet av gäldenärer och den efterföljande kostnadsminskningen för Kronofogden kommer att bli är dock svårt att sja om eftersom det också finns en viss risk för ett ökat inflöde och därmed också kostnader för handläggning av gäldenärer med skatteskulder som avser public service-avgifter.

Typiskt sett är gäldenärer med skulder hos Kronofogden avseende TV-avgifter en ekonomiskt svag grupp med begränsade inkomster. Det kan därför antas att många av de gäldenärer som idag skuldsätter sig på grund av obetalade TV-avgifter inte kommer att göra så på grund av de nya begränsningsreglerna avseende betalningsskyldigheten för public service-avgift. Dessutom menar Kronofogden att det effektiviserade och förenklade uppbördssystemet kommer att innebära att färre personer kommer ha möjlighet att undvika att betala public service-avgiften jämfört med TV-avgiften. Dessa båda faktorer kommer sammantaget innebära att antalet personer som kommer att skuldsätta sig hos Kronofogden för obetalade public service-avgifter kommer att vara avsevärt lägre än antalet personer som idag restförs för obetalda TV-avgifter. Hur stor minskningen av antalet gäldenärer kan väntas bli är dock svårt att förutsäga men en försiktig uppskattning om en halvering av antalet gäldenärer jämfört med idag är rimlig. Den mängd med TV-avgiftsskulder som nu ligger för indrivning hos Kronofogden kommer dessutom att vara föremål för myndighetens åtgärder under flera år framöver. På sikt bedömer dock Kronofogden handläggningskostnaderna för public service-avgiftsskulder kommer att vara väsentligt lägre än vad fallet är idag.

Konsekvenser av förslaget om ett nytt uppbördssystem för public service-avgifter för överskuldsatta gäldenärer

Som redan beskrivits ovan bedömer Kronofogden att det nya uppbördssystemet betydligt kommer att begränsa betalningsskyldigas möjligheter att avstå eller undvika att betala public service-avgiften eftersom den kommer att tas ut som en skatt vid den skattskyldiges inkomstkälla. Dessutom innebär den begränsade betalningsskyldigheten för personer med inga eller små förvärvsinkomster att många av de gäldenärer som idag är betalningsskyldiga för TV-avgift framledes kommer att vara undantagna från betalningsansvar för public service-avgift. Förslaget kommer således på sikt att innebära att den totala skuldsättningen av svenska medborgare i allmänhet och gäldenärer hos Kronofogden i synnerhet minskar. Som redovisats under rubriken nuläge uppgår svenskarnas ackumulerade skuld för TV-avgifter hos Kronofogden till drygt 1 miljard kronor. Inom en 5-årsperiod (räknat från tidpunkten för sista utdebiteringen av TV-avgift) kommer denna miljardskuld att vara reducerad till 0 kr, antingen på grund av Kronofogdens ansträngningar att få skulden betald eller genom preskription. Visserligen kommer skattekontoskulder avseende public service-avgifter att öka

YttrandeDatum
2018-01-15Dnr
840 24696-17/112

något men omfattningen av denna ökning kommer enligt Kronofogdens bedömning att vara begränsad.

Detta yttrande har beslutats av undertecknad rikskronofogde efter föredragning av verksjuristen Patrik Berglund. I den slutliga handläggningen har även deltagit biträdande rikskronofogden Cecilia Hegethorn Mogensen, rättschefen Ulrika Lindén, produktionschefen Eva Carlquist och chefen för ledningsstaben Jonas Bergström.

Christina Gellerbrant Hagberg

Patrik Berglund